

Historische Kring Bussum

Documentatiecentrum:

Stationsweg 3 – 1404 AN Bussum

Telefoon 035-6912968

www.historischekringbussum.nl

Openingstijden:

Maandag, woensdag en donderdag van
10.30 tot 12.00 uur en vrijdag van
13.30-15.30 uur. Of op afspraak.

KringNieuws maart 2020-1

UW E-MAILADRES GRAAG

Alle leden ontvangen dit *KringNieuws*. De Historische Kring heeft sinds kort ook een digitale Nieuwsbrief voor leden en niet-leden. Hierin staan aankondigingen van lezingen, excursies en andere interessante gegevens voor onze leden. Wij hebben echter van veel leden helaas geen e-mailadres.

Als u de digitale *Nieuwsbrief* ook wilt ontvangen, stuur dan een e-mail naar oosteromnc@gmail.com.

Als u twijfelt of wij uw e-mailadres hebben, stuur dan toch een e-mail. Beter een keer te veel dan helemaal niet.

Van het bestuur

Deze editie van *KringNieuws* doet verslag van het reilen en zeilen van de vereniging in 2019 en fungeert tevens als oproep voor de Algemene ledenvergadering (ALV) van 19 maart a.s. Voorafgaand aan de ALV verzorgt de Hilversumse archeoloog Sander Koopmans, voorzitter van AWN (vereniging van vrijwilligers in de archeologie), afdeling Naerdincklant, een lezing over de Gooise zandafgravingen.

De HKB heeft een druk en succesvol jaar achter de rug. Zie voor details het Jaarverslag 2019 hieronder. Helaas moesten we afscheid nemen van onze oud-voorzitter Jan Lieste, die op 7 mei overleed. Jan was tijdens de ALV van 2018 benoemd tot Lid van Verdienste van de HKB. De HKB moest daarnaast ook afscheid nemen van Auke Zwaagstra, die met grote toewijding en nauwgezetheid de ledenadministratie van de HKB verzorgde.

Tijdens de ALV van 2019 werden Martin Kip, Leo Thijsen en Willem Steenkamp benoemd tot leden van het bestuur van de HKB. Daartegenover trad Adriana van den Berg in december om gezondheidsredenen terug als bestuurslid. Adriaan Branderhorst was bereid om zijn voorzitterschap ad interim nog met een heel jaar te verlengen. Hij zal tijdens de komende ALV terugtreden.

Het bestuur ziet uit naar uw komst op 19 maart a.s.

De Gooise zandafgravingen

De zandafgravingen om de Vesting Naarden, in de 17de eeuw begonnen en aanvankelijk bedoeld om een vrij schootsveld te creëren, hebben een zwaar stempel op de ontwikkeling van Bussum gedrukt. Ze boden onder meer ruimte aan de ontwikkeling van tal van blekerijen, voor

en na de aanleg van de spoorweg een belangrijke steunpilaar van de bescheiden Bussumse economie. Tot in de 20ste eeuw hebben de zanderijsloten de stedenbouwkundige ontwikkeling van Bussum mede bepaald, in het bijzonder in het Prins Hendrikpark en in het Brediuskwartier.

Algemene ledenvergadering op donderdag 19 maart 2020 in de koffiekamer van de Wilhelminakerk

Welkom vanaf 19.30 uur

20.00 uur: Voordracht van Sander Koopman 'De Gooise zandafgravingen'

21.00 uur: Pauze, versnapering
aangeboden door het bestuur

21.30 uur: Algemene ledenvergadering

1. Opening
2. Vaststelling van de agenda
3. Vaststelling notulen van de ALV 2019 (20-007)*
4. Jaarverslag 2019 (zie deze editie van *KringNieuws*)
5. Verslag van de kascontrolecommissie; benoeming kascontrolecommissie 2020 (voorgedragen: Alexander Overdiep, Maria Boersen en reservelid ntb); goedkeuring van de Jaarrekening 2019
6. Vaststelling begroting 2020/2021*
7. Afscheid bestuursleden Adriaan Branderhorst en Adriana van den Berg; benoeming nieuwe bestuursleden (voorgedragen: Ada Fischer en Nico Steenberg)
8. Rondvraag en sluiting

Voorafgaand aan de bijeenkomst en tijdens de pauze zal oud-bestuurslid Klaas Oosterom zijn *Boekje open over Bus-*

* Deze stukken kunt u inzien en downloaden op www.historischekringbussum.nl

sum, Naarden en het Gooi te koop aanbieden voor de ledenprijs van € 11,95. Het boekje is voor die prijs ook te koop via een speciale webshop www.hkb-eenboekjeopen.nl. Klik

daar op: (Nieuwe) Leden Historische Kring Bussum. Na afloop heffen we het glas op het nieuwe verenigingsjaar.

JAARVERSLAG 2019

Vereniging en organisatie

De HKB had per 1 januari ruim 1100 leden. De opgaande lijn uit 2018 is daarmee voortgezet, mede als gevolg van de aandacht die de HKB in dit jaar besteedde aan het 100-jarig bestaan van het Brediuskwartier in de vorm van een aantal wandelingen door de wijk.

Tijdens de ALV werden niet minder dan drie HKB-leden benoemd tot Lid van Verdienste: Guusje Hent, vanwege haar langjarige werk als hoofd van het DocumentatieCentrum; Klaas Oosterom, vanwege zijn vele jaren als bestuurder/secretaris van de HKB en zijn vele bijdragen in *BussumNieuws* over de historie van Bussum en omgeving; en Adriaan Branderhorst, eveneens vanwege zijn verdienste als bestuurder van de HKB, op dat moment als voorzitter ad interim, ter vervanging van de eerder om gezondheidsredenen teruggetreden Jan Lieste.

In de loop van 2019 zijn opnieuw verschillende bijeenkomsten van bestuur en vrijwilligers georganiseerd om de organisatie te moderniseren en te stroomlijnen. De dreigende noodzaak van verhuizing uit station Naarden-Bussum werd voorlopig afgewend. Wel was de digitale infrastructuur van de HKB nodig aan vervanging toe. Daarin werd door velen (bestuurders en vrijwilligers) veel tijd en energie gestoken. Op initiatief van Margreet de Broekert werd een intern communicatiebulletin *On-derOns* opgericht.

De HKB kon haar werk mede doen op basis van een subsidie van de gemeente Gooise Meren ad € 11.800,-.

De vereniging heeft behoefte aan nieuwe vrijwilligers op het Documentatiecentrum, bij de redactie van *BHT* en bij het onderhouden van de website en de Facebook-pagina. Schroom niet u aan te melden!

Bestuur Het bestuur bestond uit: Adriaan Branderhorst, voorzitter a.i.; Nol Verhagen, secretaris; Willem Steenkamp, penningmeester; Leo Thijssen, lid; Adriana van den Berg-van Bart, lid (tot december 2019); Martin Kip, lid. Het bestuur werd bijgestaan door oud-bestuurslid Gerard Bon, die de financiële administratie voerde en die samen met Auke Zwaagstra, tot diens overlijden op 30 december 2019, ook de ledenadministratie voor zijn rekening nam.

Documentatiecentrum Het kloppend hart van de HKB is het Documentatiecentrum dat is gehuisvest in station Naarden-Bussum.

In 2019 werd veel tijd en energie gestoken in de modernisering van de digitale infrastructuur (de website en de database). Er werden met name voorbereidingen getroffen (en deels ook uitgevoerd) om het digitale archief van de HKB (de NAS) over te brengen naar de cloud en om een betrouwbare beheersstructuur te creëren.

Publicaties en activiteiten

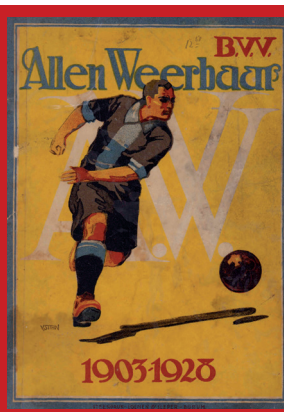
Ook in 2019 verzorgden Klaas Oosterom en andere HKB-medewerkers de wekelijkse rubriek *Uit de Historie van Bussum en omgeving*, die in verband met het samengaan van Bussum, Naarden en Muiden nu ook verschijnt in *NaarderNieuws* en *MuiderNieuws*. *Bussums Historisch Tijdschrift (BHT)* verscheen drie keer, met als overkoepelende thema's: 100 jaar Brediuskwartier; Plekken van Plezier (OMD-nummer); en Sport in Bussum.

Verder werkte de HKB mee aan een wandelroute door het Brediuskwartier en aan het jubileumboek *Bredius 100*, beide uitgegeven door de Vereniging Vrienden van het Bredius.

Ten slotte verscheen in november *Een boekje open over Bussum, Naarden en het Gooi*, van de hand van HKB-medewerker en oud-bestuurslid Klaas Oosterom. Dit boekje is een bundeling van ruim 100 besprekingen van publicaties over Bussum, Naarden en het Gooi, die eerder verschenen in de rubriek 'Een uitgelezen boek' in *BussumsNieuws*.

Overige activiteiten

◆ Op 31 maart verzorgde de HKB, met medewerking van NH Hotel Jan Tabak, een reeks rondleidingen door het Brediuskwartier, speciaal voor bewoners van de wijk. Een kleine 100 wijkbewoners namen hieraan deel, van wie een aanzienlijk aantal lid werd van de HKB. ◆ Op 9 en 12 april maakten enkele tientallen leden op uitnodiging van de HKB een rondwandeling door Hilversum onder leiding van gidsen van onze zustervereniging Albertus Perk. ◆ Op 23 april hield Judith Belinfante op uitnodiging van de HKB en uitgeverij Cossee in de Wilhelminakerk een indrukwekkende rede over haar grootmoeder, de Bussumse schrijfster Marianne Philips. Aanleiding was de heruitgave van enkele van haar boeken. De avond werd bezocht door ongeveer 150 mensen, van wie ook weer een aantal zich aanmeldde als lid van de HKB. ◆ Op 4 mei hield Margreet de Broekert namens de HKB een toespraak tijdens de dodenherdenking in de Grote Kerk te Naarden. ◆ Margreet de Broekert participeerde daarnaast in het Yad Vashem-project voor de leerlingen van 5 VWO van het Goois Lyceum en het project Kinderen zoals jullie, over de lotgevallen van Joodse kinderen tijdens de Tweede Wereldoorlog in Gooise Meren. ◆ Op 2 september verzorgde HKB-secretaris Nol Verhagen in de Openbare Bibliotheek een goed bezochte lezing over de geschiedenis van het Brediuskwartier. ◆ Een week later gaf de HKB acte de presence tijdens Bussum Cultureel. Doel is bezoekers te informeren over en te interesseren voor de activiteiten van de HKB. ◆ In oktober verzorgde Nol Verhagen driemaal voor groep 7/8 van de Katholieke Montessorischool te Bussum een les over de geschiedenis van het Brediuskwartier. ◆ Daarnaast werkte de HKB mee aan de programmering en uitvoering van de Open Dag op 5 oktober van de Stichting Tussen Vecht en Eem (TVE) met als thema 100

jaar Volksverheffing. ◆ De HKB heeft zich in de loop van het jaar, samen met andere instanties ingespannen voor het behoud van het in hout gebouwde ensemble Het Mouwtje/De Meerle uit 1903, dat met sloop werd bedreigd. Het ziet er thans naar uit dat ten minste een deel van dit ensemble (van de hand van Karel de Bazel) behouden zal blijven.

Open Monumentendagen

De Open Monumentendagen stonden dit jaar in het teken van het landelijke thema Plekken van Plezier. Zoals gebruikelijk was het septembernummer van het *BHT* aan dit thema gewijd, met onder andere artikelen over 100 jaar kindertuinen in Bussum, de Bussumse bioscopen, de Bussumse kermis en de geschiedenis van de voormalige cultuurtempel Concordia. Over dat laatste onderwerp maakte de Bussumse documentairemaker Annet Betsalel een korte film, waarin HKB-medewerker Jack Mole naar uitgebreid aan het woord komt over zijn vader, de destijds bekende orkestleider Jack Miller.

Op zaterdag 14 september organiseerde de HKB in Concordia een druk bezochte tentoonstelling annex lezingencyclus. Op zondag 15 september reed op initiatief van de HKB een open bus een aantal keren langs huidige en voormalige plekken van plezier. Naar schatting hebben ongeveer 1000 belangstellenden deelgenomen aan een van de OMD-activiteiten van de HKB.

Behalve de Plekken van Plezier heeft de Historische Kring ook een aantal eigenaren van rijks- en gemeentelijke monumenten in Bussum gevraagd tijdens het Open Monumentenweekend hun deuren te openen. Wij hebben deze de Plekken van Belang genoemd, zijnde een aantal monumentale kerken, de synagoge, twee begraafplaatsen en Fort Werk IV. Ook deze plekken trokken de nodige belangstellenden. Het is de bedoeling deze aanpak te continueren en uit te breiden.

Toekomst

De HKB zal conform haar doelstellingen voortgaan met het documenteren van de Bussumse historie. Er is nog steeds veel werk te doen aan de database, de website en de Facebookpagina van de HKB. Een punt van aandacht en zorg blijft de huisvesting van de HKB. Het is nog steeds onzeker of de HKB op haar huidige locatie in het station kan blijven.

De HKB draagt financieel en inhoudelijk (Guusje Hent, Marleen de Broekert en Klaas Oosterom) bij aan het initiatief om ter gelegenheid van 75 jaar Bevrijding een Holocaust-fietsroute door Bussum, Naarden en Muiden te ontwikkelen. Daarnaast heeft de HKB op instigatie van Klaas Oosterom het initiatief genomen om ter ere van de verzetslieden naar wie in de Westereng straten zijn genoemd, een plaquette te ontwerpen en te installeren.

Binnenkort

Op vrijdag 20 maart, 10 uur, geeft Klaas Oosterom in de Openbare Bibliotheek een lezing over Torens en torentjes in Bussum.

Op zondag 29 maart vanaf 12.30 uur verzorgt de HKB opnieuw rondleidingen door het Brediuskwartier. Aanmelden bij HKB@historischedringbussum.nl.

Schenkeningen

Dank voor alle boeken, tijdschriften en foto's, die de HKB het afgelopen jaar mocht ontvangen.

Bijzondere schenkingen waren: ♦ Drukplaten van de Heer B. Carveleign ♦ Een glasnegatief van de molen 'De Wandelaar' van H.F. van der Linden ♦ Knipselarchieven van de Heer J. Klijnman en P. Schneiders ♦ Archiefstukken van E. Tamminga van de heer J.P. van Zeggelaar ♦ Bordje van de wandelsportvereniging Comenius, mei 1938 van Claudia de Raadt ♦ Pet van het Gasbedrijf Bussum van Mevr. T. Velthuijsen ♦ Potloodtekening van het Nieuwe Plantsoen van Mevr. Ebbelaar.

Kennismaking met nieuwe bestuursleden

Ada Fischer

‘Mijn naam is Ada Fischer. Ik ben 66 jaar en fulltime werkzaam als lid van het College van Bestuur van Stichting Elan, een organisatie van 8 scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) in Bussum, Hilversum en Huizen. Eén daarvan is de Indonschool (SBO)

voor een ieder in beeld te brengen, te laten beleven en digitaal vast te leggen! Ik hoop dat ik mijn steentje bij zal kunnen dragen en ga u graag ontmoeten!’

Nico Steenbergen

‘Sinds eind oktober mag ik bij de HKB af en toe iets zeggen over de interne en externe communicatie. Het is leuk om te zien dat de ambities van de werkgroep die daarmee bezig is hoog zijn.

Ik ben niet meer elke dag aan het werk als journalist dus ik kan er ook wat tijd voor vrij maken. Ik woon hier sinds 1993, maar ik ken Bussum al wat langer. In 1974 werkte ik een tijdje bij de redactie van het *Goois Nieuwsblad*, de opvolger van de *Bussumsche Courant*. Ik heb daar veel tijd opzolder gezeten. Daar stond het complete archief van die krant tussen de hanenbalken. Dikke lagen stof en mooie verhalen.’

in Bussum, de oudste protestant-christelijke LOM-school van Nederland, officieel Christelijk Instituut Indon.

Ik kijk ernaar uit om me in te kunnen zetten voor de HKB; ongelooflijk wat er door de vele vrijwilligers aan werk wordt verzet om de historie van Bussum

Colofon
KringNieuws is het communicatiemiddel van het bestuur van de Historische Kring Bussum (HKB) met haar leden. Het verschijnt als inlegblad van het *Bussums Historisch Tijdschrift (BHT)* of als afzonderlijk bulletin. Leden wier e-mailadres bij de HKB bekend is, ontvangen daarnaast periodiek een digitale *Nieuwsbrief*.

Vormgeving/opmaak Anneke van de Koppel

Bestuur

Adriaan Branderhorst (voorzitter a.i.) brandera@xs4all.nl
Nol Verhagen (secretaris) nolverhagen@xs4all.nl
Martin Kip martin_a_kip@hotmail.com
Willem Steenkamp (penninmeester) steenkamp@ks-groep.nl
Leo Thijssen leo.thijssen@hotmail.com

E-mail hkb@historischedringbussum.nl

Website www.historischedringbussum.nl

Facebook www.facebook.com/HistorischeKringBussum

Telefoon 035-6912969

Auteursrecht voorbehouden. Gehele of gedeeltelijke overname of reproductie van de inhoud van deze uitgave, op welke wijze dan ook, is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende verboden, behoudens beperkingen bij de wet gesteld.